

Ročník: 97 | číslo: 24 | 11. června 2017 | Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

90. výročí úmrtí prvního patriarchy dr. Karla Farského
(26. července 1880 Škodějov - 12. června 1927 Praha)

EDITORIAL

„Oslavuješ Husa, Žižku, Komen-
ského, chlubiš se být křesťanem - co
jsi v sobě učinil s jejich odkazem,
čili co je v tobě a na tobě z nich...?
Máš povědomí, že ve svém úseku ži-
votním, úseku věčnosti, máš povin-
nost přejmouti vymoženost jejich
díla životního, převzít ve svém
prostředí kus toho jejich světla,
kterým lidstvu posvětili; a rozsvítit
je a posvětit jím okolo sebe a pře-
dati zase následujícím, třeba svým
dětem?...

*„Tot' naše dílo spasení. Nekonáme je
sami ze sebe, tak jako semeno stro-
mové nevydává nového stromu
samo ze sebe, nýbrž jest jen docho-
vatelem života z jednoho pokolení
na druhé. Tak i v nás. Život je cosi
jiného nežli my. I naše životní chtění
a činění není jenom naším dílem,
nýbrž jest v něm tvůrčí dílo boží,
k němuž my máme přičinit z
svého, které má z nás zazářiti jako
energie elektrická procházející drá-
tem svítivé žárovky.*

*Nuže, at' nejsme tedy dědici těch
svatých nadarmo. To budiž i naše
tužba i naše pýcha a radost!“*

V těchto červnových dnech uplyne de-
vadesát let od doby, kdy svou církev
opustil její zakladatel a první patriar-
cha bratr Karel Farský. V tomto edito-
riálu mohli bychom oslavovat jeho
obětavost a píli, připravenost ke
službě, vůdcovské a organizační
schopnosti či třeba nevídanou laska-
vost, s jakou patriarcha přistupoval ku
každému člověku - jak o tom čteme
z pera těch, kteří tyto vzácné rysy
a projevy u něj zažili a v Českém zá-
pase či na jiných místech zazname-
nali. Nicméně osobnost patriarchy
Osvoboditele, jak ho nejednou nazvali
současníci, srovnávající jej s postavou
prvního prezidenta, je tak mimořádná
- jak ostatně naznačuje již pohled do
jeho tváře na titulní straně - že re-
dakce nechala na tomto místě raději
promluvit samotného bratra Farského
v úryvku z jedné z jeho Postyl (Mt
5,13-16; Fil 2,12-18).

Pár slov a je z nich patrné vše: jaký
odkaz je nám zanechán i jak s ním
dnes naložit.

KB

ZE ŽIVOTA CÍRVE

Pořad o dr. Karlu Farském v České televizi

V neděli odpoledne 18. června budete v České televizi 2, v pořadu *Křesťanský magazín*, moci zhlédnout pořad o zakladateli naší církve dr. Karlu Farském (pře-
sný čas vysílání najdete v aktuálních televizních programech). red

Koncert v Jenišovicích

**Milé překvapení pro účastníky kon-
certu ve sboru Krále Jiřího v Jenišo-
vicích dne 19. května.**

Způsobil ženský komorní sbor CANTE-
MUS, jehož repertoár i provedení pod
taktovkou sbormistryně Vlasty Hejni-
cové si vysloužil nadšené přijetí.

Již v první části předvedení duchovních
skladeb italských autorů k velikonoč-
nímu tématu naznačilo perfektní hlaso-
vou připravenost i při přednesu v ori-
ginále od všech 13 členek. Následné pro-
vedení písňových skladeb renesančních
autorů i českých a moravských lidových
písní v úpravách pro sbor a dále skladeb
od B. Smetany a P. Ebena nenechalo ni-
koho na pochybách, že jsme vyslechli
mimořádně talentovaný a zkušený pě-
vecký sbor. To doložila dodatečně na žá-

dost i sbormistryně svým vysvětlením.
Sbor vzniklý v Liberci v roce 1983 má
za sebou zkušenosti z mnoha soutěžních
festivalů v Itálii, Francii, Německu, Pol-
sku, kde získával vysoká ocenění. Sbor
velice rád vystupuje zejména v kraji
Podještědí.

Přátelskou atmosféru doladil br. vikář B.
Mlýnek přečtením několika povídek se
sociálním podtextem.

Nadšení z koncertu neskrývali návštěv-
níci z obce Jenišovice a okolí ani inter-
preti, kteří si pochvalovali vřelé přijetí
a nádhernou akustiku prostředí.

Koncert spolu s hladivým slovem v pro-
středí sboru naší církve přinesl návštěv-
níkům vnitřní pohodu a pro pěvecký
sbor radost z dobré setby.

Čestmír Holeček

Pozvánka do Zlína: 90 let Zdeňka Svobody

Na svátek slovanských věrozvěstů Cyrila
a Metoděje 5. července připadá vý-
znamné životní jubileum bratra fa-
ráře **Mgr. Zdeňka Svobody**. Tento
vzácný kněz, literát, básník, překladatel,
editor, esejista, textař písní, ale přede-
vším moudrý muž a neobyčejný příklad

křesťanské skromnosti a pokory, studo-
val nejprve češtinu a filosofii na filoso-
fické fakultě Masarykovy univerzity
v Brně (1946-1949), poté bohosloví na
Husově čs. bohoslovecké fakultě v Pra-
ze (1949-1951). Jako farář či pomocný
duchovní sloužil v náboženských obcích

plzeňské, královéhradecké, ale zejména brněnské diecéze, nejdéle v Kyjově (1976–1990) a nakonec jako pomocný duchovní ve Zlíně (1991–1996).

Napsal několik knížek pro duchovní péči o děti a dospělé (např. *O radosti víry*, 1972, *Tak Bůh miloval svět I.-III.*, 1985–1986, *O deseti značkách*, 1988), vydal básnické sbírky *Gelandet am verlassenen Ufer* (1988), *Stan setkávání* (spolu s překlady básní a meditací Joachima Dachsele, 1990), *Nezaklepávejte mě slova* (1995), *Stesky a rozbřesky* (2008). Seřadil též dvě antologie české a slovenské literatury v němčině: *Tau und Regen*

zu sein (s J. Dachselem, 1976), *Unter dem Wolkenhimmel* (s Jörgem Hildebrandtem, 1989). Napsal a vydal knihu pohádek *O princích Áránovi a Árámovi* (2007). Z jeho překladů do češtiny, z nichž na některých se podílela jeho manželka Jarmila Svobodová, uvádíme: Anne de Vries: *Rádost pro všechny* (1971); Carmen Bernos de Gasztold: *Modlitby z archy* (1992); Dietrich Steinwede: *O Bohu* (1993); Joachim Dachsel: *Můj bratr osel a já* (1996); Kurt Marti: *Něha a bolest* (2001); *Na voze Eliášově. Výbor z maďarské poezie* (2005). Redigoval také několik ročníků kalendáře Blahoslav, publikuje v církev-

ním tisku (Český zápas, Cesta, Blahoslav a mnohde jinde).

Náboženská obec ve Zlíně pořádá 27. června k 90. narozeninám bratra faráře Svobody setkání, které bude zahájeno v 10 hodin děkovnými bohoslužbami v evangelickém kostele, jež budou sloužit bratr patriarcha Tomáš Butta a brněnský biskup Juraj J. Dovala. V následujícím programu s pohoštěním bude příležitost k **neformálnímu setkání s jubilem**, jehož dílo připomeneme také promítnutím filmového dokumentu a ukázkami z tvorby. Srdečně zve rada starších NO Zlín. **kw**

HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY
ve spolupráci s CÍRKVÍ ČESKOSLOVENSKOU HUSITSKOU
pořádají konferenci s mezinárodní účastí

ŽENA VYSVĚCENÁ

23. - 24. 11. 2017 Husitská teologická fakulta
Univerzity Karlovy
Pacovská 350/4, Praha 4

- Čemu se bude věnovat letošní konference Husitské teologie? Je to právě 70 let, kdy byla v Církvi československé (husitské) vysvěcena první žena-farářka.
- Cílem konference je proto:
 - zhodnotit** podmínky a následný vývoj služby žen-duchovních,
 - reflektovat** současné postavení služby žen-duchovních vzhledem k jiným církvím/vrámci ekumeny,
 - diskutovat** o významu služby žen-duchovních v dnešní společnosti.
- Přihlašování prostřednictvím elektronického formuláře na www.htkonference.cz nebo korespondenčně na adresu:
- ÚÜR - Vnější vztahy:
Wuchterlova 5,
Praha 6, 166 26.
- Registrace se zajištěním ubytování bude možná do 30. 6. 2017.

www.htkonference.cz

Zajímavý nálezn

Není tomu dlouho, co jsem byl pracovně v Plzni a k mému velkému překvapení jsem narazil v antikvariátě na knihu nazvanou ČESKÝ MISÁL s podtitulem Vánoce 1919.

Byl jsem překvapen tím, že byl jako nový. Bezmála sto let stará kniha, kde bylo napsáno „Vydáno péčí Klubu reformního duchovenstva“. Teprve poté jsem si uvědomil, že jde o misál, jenž z větší části připravili kněží, kteří se díky katolickému modernismu rozešli s oficiálním postupem Římskokatolické církve.

Dostala se mi do ruky kniha, která významně ovlivnila vývoj nejenom Římskokatolické církve, ale i vznik církve naší. Přemýšlel jsem, jakou měla existenční dráhu, než se dostala do antikvárního prodeje.

Jan Hradil

NAD PÍSMEM

Misie a evangelizace dnes

Mt 28,16-20

„*Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky...*“

Milé sestry a milí bratři, někdy mám pocit, že čím je biblický text jednodušší a přímočařejší, tím hůře se nám vykládá, natož pak v každodenní praxi uplatňuje. Takovým textem je i dnešní evangelium, které zejména nám, evropským křesťanům, už dlouhodobě nedává spát. „*Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky...*“ Zaznívá zde jasný a jednoznačný požadavek Pána Ježíše. A od prvních chvil nově zrozené křesťanské církve se to dařilo. V knize Skutků apoštolských čteme: „*A Pán denně přidával k společenství ty, které povolal ke spáse*“ (Sk 2,47b). Během prvních staletí se křesťanské misii podařilo nést evangelium mnoha národům téměř po celém světě a ještě nedávno jsme žili z plodů této misie plně i my. V Evropě bylo vystavěno na tisíce kostelů, slavili se Vánoce, Velikonoce, Letnice, byly položeny jasné a pevné křesťanské základy naší civilizace. Lidé oslavovali svého Spasitele a radovali se z jeho blízkosti a pomoci každý den. Bohužel s nástupem několika totalitních systémů a následného bezbřehého liberalismu jsme na svého Stvořitele i Vykupitele začali v moderní době zapomínat, až jsme ho zcela vytěsnili ze svých rodin, domovů, škol, ze svých plánů, srdcí a životů. Následky jsou pozorovatelné všude okolo nás. Když chodím na podzim přednášet o Bibli na střední školy, zjišťuji, že význam jména Ježíš je dnes téměř neznámý. Prý je to ten, co o Vánocích nosí dárky a někdy před tisíci lety byl na Velikonoce ubíčován, dozvěděl jsem se nedávno. Ale nebojte se, smyslem mého zamyšlení není zehrat po „starých dobrých časech“. Jestliže platí Ježíšova slova o tom, že máme nést jeho evangelium ke všem národům, pak také platí ujištění: „*A hle, já jsem s vámi po všechny dny, až do skonání tohoto věku*“. Sestry a bratři, často se dnes v církvi ptáme po naší identitě. Snažíme se zorientovat v nelehké době, která nepřeje náboženskému životu, která nepřeje misii a evangelizaci, tedy poslání, kterým nás Ježíš zavázal. Hledáme způsoby, jak oslovit nové lidi, jak zastavit rozmáhající se prázdnotu v lavicích našich sborů. Já sám rozhodně nemám žádný zaručený návod, jak se s tím vypořádat. Ale jsem v církvi, kterou miluji a jejíž identita je mi blízká. Možná by nám pomohlo se znovu zamyslet nad jejím vznikem a její podstatou. Pán byl s Karem Farským a dalšími, když zakládali Církev československou. Pán byl přítomen, když začal vycházet Český zápas. Pán vedl mnohé služebníky, když nesli srozumitelně formulované evangelium českému a slovenskému národu. Pán pomáhal svému lidu, když stavěl sbory a modlitebny, které posléze voněly životem.

Jsme Církev československá husitská. V době, která se snaží rozmělnit a následně sjednotit už podrobené evropské národy a mnozí lidé v naší zemi pociťují úzkost z nejistot, které to přináší, můžeme být pro mnohé bezpečným a srozumitelným přístavem, domovem, který se zdravým způsobem hlásí a bude hlásit k odkazu našich

Hospodine, náš Bože.

Děkujeme, že jsi s námi po všechny dny až do skonání tohoto věku. Povzbuzuj nás v době, ve které je stále složitější se zorientovat.

Dej, ať neklesáme na mysl, když náš hlas není příliš slyšet, a pomáhej nám, abychom byli aktuální, srozumitelní a užiteční. Amen.

předků a bude jej aktualizovat a žít i v přítomnosti. Další předností, kterou vnímám, je svoboda svědomí. Uvědomuji si to zejména, když jsem v kontaktu s lidmi z jiných církví a vidím, jak jsou svými pastýři často manipulováni do jednání, které jim není blízké, ale aby nevypadali nedobře, tak raději svolí. Mluvím například o tom, když věřící poslušně povstávají při chválách a za každou cenu se radují, i když se tak vnitřně necítí. Nebo když předkládají pastorovi k nahlédnutí rodinné rozpočty. Ano, i taková je někdy praxe v církvích okolo nás. V neposlední řadě bych pak vyzdvihl určitou liturgickou střídmost a vyváženost, kterou nabízíme. Máme liturgii, která je příjemná a povznášející, ale není přespříliš pompézní. Je civilní a přijatelná, jak slyším od lidí, kteří se přijdou poprvé podívat na naše bohoslužby. To je jen několik podnětů k zamyšlení o našich výhodách a potenciálu dědictví, které jako „čechoslováci“ máme. Nebojme se být sebevědomou církví – rovnou mezi rovnými. Na tom není nic špatného. Vždyť jak stojí v Základech víry CČSH: „*O zrodu Církve československé husitské věříme a vyznáváme, že vznikla z Boží vůle a milosti, aby skrze ni do jedné, svaté a obecné církve Boží byli přivedeni mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevěře a beznaději.*“

Moji milí, kéž nás Pán posiluje v nelehké době, ve které jsme povoláni žít, svědčit a sloužit. Kéž si uvědomujeme, že On je s námi až do skonání tohoto věku, a kéž se s tímto vědomím snažíme opět nést evangelium „všem národům“, nebo alespoň národu svému. To je náš hlavní úkol. Amen

Aleš Toman

1. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Požehnaný jsi, Hospodine, který trůníš nad cheruby a shlížíš na propasti. Požehnaný jsi, Hospodine, na nebeské klenbě, velebený a oslavený navěky! DANIEL 3,54.56

První čtení: Genesis 1,1-4

Tužby:

2. Aby nás osvětlil světlem své pravdy a dával se nám hlouběji poznávat, modleme se k Hospodinu.
3. Aby naše slabé síly svou milostí posiloval a naše srdce očisťoval a posvěcoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože naší spásy, děkujeme ti, žeš nám daroval poznání slávy svého trojjediného života. Prosíme tě, zachovej nás v pravé víře a službě, abychom tvou věčnou slávu spatřili jednou také my! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Korintským 13,11-13

Evangelium: Matouš 28,16-20

Verše k obětování: Izajáš 47,4

Verš k požehnání: Tóbijáš 12,6

Modlitba k požehnání:

Otče naší spásy, dej, ať přijetí svátosti chleba a kalicha posílí naši víru, že se svým Synem a Duchem svatým jsi jediný pravý Bůh! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 126, 127, 264, 18, 292, 335

Úvaha k 90. výročí dr. Karla Farského

Výročí nás vedou k větší pozornosti věnované minulým událostem a osobnostem z našich dějin. Výročí, kterým patří náš zájem v Církvi československé husitské, ať již je to 8. leden 1920 nebo výročí patriarchů, učitelů či dalších osobností, ale i náboženských obcí a sborů, jsou příležitostí k sebeuvědomění si své cesty v minulosti od jejího počátku, přítomné situace a hledání směru v budoucnosti. Jedním z takových výročí je 12. červen 1927 – datum úmrtí dr. Karla Farského – modernistického katolického kněze a pozdějšího biskupa-patriarchy Církve československé husitské.

Bratr patriarcha Karel Farský zemřel v budově ústředí v Praze - Dejvicích, kde krátce bydlel, a urna s jeho popelem je uložena ve zdejší Husově sboru. Jeho základní kámen poklepal, sledoval jeho stavbu, ale otevření kostela v roce 1928 se již nedožil. Jeho dílo, které předal církvi, je rozsáhlé a všestranné. Tento rozsah Farského práce udivuje vzhledem k času, který mu byl vymezen nejvyšším Pánem života. Farský byl především kazatelem evangelia, které předával živým svědectvím i v písemné formě postyl, článků a publikací. Dokázal pojmenovávat otevřeně i výstižně problémy své doby a stavěl je do světla Kristova evangelia. A to jak problémy tehdejší Římskokatolické církve, tak se odvázně vyjadřoval i k otázkám společenským a politickým své doby. Farský byl člověkem kritickým, někdy byl až velmi ostrým kritikem. Co je důležité, je skutečnost, že u Farského převládá pozitivní tvoření a budování církve nad kritikou. Kdyby „duch kritiky“ byl důvodem vzniku naší církve, tak by to

bylo málo a nestačilo by to. Nestačí jen kritizovat to, co je špatné, ale je nezbytné pokusit se o něco dobrého. A to je mnohem obtížnější.

Farský nebyl jen ostrý a otevřený kritik stavu tehdejší Římskokatolické církve inspirující se Ježíšovou kritikou pokrytectví farizeů a zákoníků, ale byl budovatel, „architekt“ nové církve. Tato samostatná nová křesťanská církev vznikla po obtížném a těžkém rozhodování. A byl to právě Karel Farský, kdo podstatnou měrou přispíval a napomáhal obětavostí a úsilím k utváření církve po stránce ideové a prakticky organizační. Ve Farského osobnosti se úžasným způsobem propojilo obojí, myšlenkové schopnosti i prakticko-organizační zdatnost. Co je platné sebelepší propracované učení, nepromítá-li se do konkrétního života v náboženských obcích a neformuje-li víru a smýšlení jednotlivých členů. A na druhé straně nejsou zcela dostačující nejruznější praktické aktivity, chybí-li jim jasný křesťanský obsah, ideové východisko Církve československé husitské,

a mohl by je vykonávat i někdo jiný. Karel Farský byl velice schopný organizátor. Na dobrou organizaci kladl značný důraz. Upozorňoval, že Ježíš také vytvářel organizaci. Měl dvanáct učedníků a toto seskupení mělo svůj cíl v tom, že tak připravoval vůdčí pracovníky. Měl i další spolupracovníky, kteří slovy Farského „zajišťovali nezbytnou práci organizační a propagaci“. V kázání z roku 1923 v Českém zápase číslo 23 vyslovuje poděkování všem aktivním členům nové církve, kteří v náboženských obcích konali nepostradatelné dílo pro život a poslání církve ve společnosti. Je pozoruhodné, jak byl Farský schopen nadchnout množství lidí pro dílo nové církve, vyvolal aktivitu a mnohé činnosti. Jeho víra a svědectví silně působily na současníky, kteří v něm rozpoznávali autentického Kristova svědka a služebníka.

Farský žil v jiné době a situaci, než žijeme my. Farský ve své době s odvahou hledal cestu, jak přiblížit evangelium Ježíše Krista lidem své doby. Tento úkol máme i my, kteří konáme službu v Církvi československé husitské a věříme v její poslání, které od Boha přijala. Ať dokážeme jako církev i jednotlivci i v této době zůstat věrni Ježíši Kristu a hlásáme a šíříme jeho evangelium, ať již je to někomu vhod či nevhod (2. Tm 4,2), jak o to usiloval horlivě a trpělivě i Karel Farský, náš bratr a Kristův služebník.

Tomáš Butta
patriarcha

Z postyl Karla Farského

- Modlitba má pohnouti: ne Bohem, nýbrž člověkem, který se modlí.
- Ježíšovo dílo plní nadšením a rozněcuje; není-li toho účinku, není to ono.
- Oslavuješ Husa, Žižku, Komenského, chlubíš se být křesťanem, a co jsi v sobě učinil s jejich odkazem, čili co je v tobě a na tobě z nich, mnoho-li je v tobě té opravdovosti Husovy, nesmlouvavé, zbožné přísnosti Žižkovy, mírnosti a doufanlivosti Komenského neb i Božské lidskosti Kristovy?
- Vstěpujte dětem místo všech dogmat kredo Ježíšova dobrotivého náručí s tím jeho milým a opravdovým po-

hledem a pak budete směti dětem povědět jeho výzvu „Pojď a následuj mne.“

- Dokud nedáte nebo nedovedete dát dítěti opravdového Krista, nečekejte, že z dítěte bude opravdový křesťan.
- Náboženství je harmonie s Bohem a vědomá snaha o ni v člověku.
- Ani náš lidský život se neobejde bez katastrofy. Vždyť každé ojediné úmrtí člověka je katastrofa pro něho. Ale vcelku veškeré dění je jen posunutím životního kola společnosti, rodu, obce, o jeden zoubek, který vykonal či měl vykonati svoji úlohu, svůj tlak, svoji práci, svoje dílo.

Karel Farský: O čistou církev

Pro vznik Církve československé a její počátky je Karel Farský klíčovou osobností. Dodejme, z milosti Boží.

Má jeho odkaz dodnes inspirující sílu? Nejen státy, nýbrž i církevní organizace se udržují ideami, z nichž vznikly. Dodejme, z milosti Boží.

Motivů a příčin zrodu Církve československé byla složitá řada. Positivistická historie uvádí především vliv filozoficko-teologických myšlenek, jež byly dekretem „Lamentabili“ z 3. července 1907 označeny za „errores modernistarum“, omyly modernistů. S odstupem času i proměnami teologického bádání se pro široký okruh kněží ve farnostech i ve vyšších úrovních existenciálně – ale i existenčně – jeví motivem i hluboce působící dějinná situace a s ní spojená mentalita. Byla nesená ideou obrany náboženství. Její eklesiologické vyjádření nevzalo v patřičnou úvahu biblické personalistické principy. Prakticky se jevila jako snaha o monokratickou vládu papeže a římské kurie. Naznačené tendence je třeba objasnit v šir-

ších souvislostech. Dogmatické konstituce I. vatikánského koncilu „*Dei filius de fide catholica*“ a zejména „*Pastor aeternus de ecclesia Christi*“ s kapitolou 4. o naukové neomylnosti římského pontifika ze IV. zasedání 18. července 1870 formulovaly – a také formovaly – postoj katolické církve, od hlavy počínaje až po farnosti, ke společnosti 19. století. Její struktura procházela rychlými a hlubokými změnami filozofickými, ekonomickými, technickými i politickými. Filozoficko-teologické katolické rozborů ducha doby a mentality měly vhléd do krajního subjektivismu moderního člověka. Vývoj vyústil ve střet I. světové války – počátek konce měšťanské společnosti. Praktická opatření, mentalita a duch církevní správy, podnětený I. Vatikánem a encyklikami Pia IX. a Pia X., vykopali mezi náboženstvím a tehdejší společností hluboký příkop. Odčizení církve od prostého života a současné společnosti znamenalo existenciální bolest, již zakoušeli tisíce kněží a věřících. Biblické studium vedlo k poznání, že ko-

Sbor dr. Karla Farského ve Vysočém nad Jizerou - animace

řenem postoje a jednání církve je neporozumění, ano, opuštění Ježíše z Nazaretu. Naznačené motivy v různé hloubce a souvislostech vedly po vzniku Republiky československé a svobody vyznání v českých zemích k výstupu asi 2,5 milionu občanů z katolické církve do „bez vyznání“. Kritickým bodem doby byla otázka o církvi – de ecclesia – tedy otázka po reálné, dějinné církvi, její existenci, duchu, naději a perspektivě. To profetickým způsobem, prorockým viděním postřehl a vyjádřil Karel Farský ve vyznání, spisku, nazvaném „*Přelom*“ (Praha 1921): „*Touto příhodou* (kdy arcibiskupa při zkoušce z náboženství Farského studentů provázelo několik četníků) *se ve mně zlomilo všechno. Já si začal uvědomovat rozdíl mezi křesťanstvím a církví, mezi Kristem a římským biskupem, mezi evangeliem... a mezi panovačným karabáčnictvím. Tam začalo dílo církve československé pracovat o mne a o něm i já.*“

Citát přesvědčivě formuluje poslední etickou a náboženskou motivaci Karla Farského. Je zároveň vyjádřením nejhlubších motivů hledání církevního obecnství podle Nového zákona, o něž nově zrozená církevní organizace usilovala. Sněm v roce 1924 v eklesiologické oblasti – v rámci tehdy schválené ústavy – učinil významný krok na cestě k dovršení české reformace. Opatření v oblasti liturgické, naukové, katechetické i sociální následovala na dalších sněmech. Připomínka Farského motivace a kontextu zrodu církve ústí v současné napomenutí: k oddělenému životu od obcí jiného vyznání může naše obce opravňovat jen úsilí o větší čistotu a věrnost Boží církve (Základy víry, ot. 43).

Zdeněk Kučera

A přece praví Kristus: „Ne ten, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž ten, kdo činí vůli Otce mého“ – at' věří jakkoli. Co se lidé v církvi nahádali o to, kolik je přirozeností v Kristu, kolikerá vůle; zdali jest Bohem a odekdy; zdali Duch svatý vychází jen z Otce nebo z Otce i ze Syna; zdali platí a dovoleno-li jest sloužití mši s chlebem kvašeným nebo nekvašeným; jak je Kristus ve svátosti přítomen; dovoleno-li přijímati z kalicha, atd. atd. - nikde snad nebylo pro nic rozlito více žluči a i krve prolito než v církvích a mezi církvemi. A zatímco se vedl tento boj plný zášti a nenávisti o ducha Božího, ten duch lidem chyběl; duch pravdy, spravedlnosti, milosrdenství. Cesta Boží, po které jde život světa, není uniformita, stejnost zjevů a myšlenek, šablonovitá formule, do které vpravil lidem mozky někdy v minulém věku ten nebo onen silný jedinec, a byt' to byl i který císař nebo biskup - cesta Boží pravdy v životě jest nesmírná souladná harmonie rozmanitosti. A duch, který tuto harmonii má vytvářeti, je duch lásky Boží, to věčně hřejivé, co jeden tvor druhému dovede sdělit. A kdyby třeba vlastní matka, vlastní pokrevní příbuzní se tvářili, jako by jim šlo jen a jen o spásu duše člověka, není-li jejich počínání provanuto duchem lásky účinné, přející a dobrotivé, není v souladu s duchem Božím... Karel Farský, ČZ 1923, č. 21

C E S T A

Malesšila: Lucie Krajčířková

Co můžu udělat já?

Rada osmá: Uklízejme!

Ted' nemám na mysli ani tak to, abychom si po sobě doma uklízení špinavé prádlo, nádoby po jídle, luxovali podlahu... I když je to nepochybně velmi záslužné a žádoucí a maminkám to udělá velkou radost. Chci se spíš zmínit o úklidu venku, v přírodě, úklidu odpadků a nepořádku, který jsme my neudělali, ale který naši krajinu hyzí a škodí jí a my jí tak chceme pomoci. Taký vás bolí u srdce, když se procházíte po lese a nacházíte v něm odhozené plastové lahve, plechovky, igelitové tašky, obaly od sušenek...? Určitě nejste sami. Každý, kdo s tím chce něco udělat, se může zapojit do akce „Uklidíme svět, uklidíme Česko“ (webové stránky www.uklidimecesko.cz), s jejíž pomocí se organizují skupiny dobrovolníků, které se rozhodnou uklidit třeba jednu

konkrétní skládku nebo vyčistit určitý úsek koryta řeky nebo les ve svém okolí. Tato iniciativa každoročně vyhlášíje jeden hlavní úklidový den, letos to bylo 8. dubna, zapojit se můžete však i kdykoliv jindy. Pomáhat ovšem můžeme samozřejmě i sami, bez jakékoliv organizace. My s dětmi například velice rádi chodíme do lesa na houby. Ne vždy ale bohužel nacházíme jen houby. Proto si s sebou často bereme i pracovní rukavice a pytel, do kterého vkládáme všechno, co do lesa nepatří. Čím víc nás bude, tím bude naše příroda čistší a zdravější – nejen o to, co nasbíráme, ale také proto, že nikoho, kdo jednou odpadky sbíral, už nikdy nenapadne nějaké smetí odhazovat jinam než do odpadkového koše.

JK

Karel Farský

Asi mnozí z vás vědí, že Karel Farský byl jedním ze zakladatelů naší Církve československé husitské a jejím prvním patriarchou. Původně to byl katolický kněz, kterému se však, stejně jako mnohým jiným lidem, nelíbila řada věcí v katolické církvi a chtěl je napravit, změnit.

V době první světové války například učil náboženství v jedné plzeňské škole. V té době, hlavně ke konci války, panoval všude velký hlad. Na venkově, kde si lidé mohli nějaké obilí nebo brambory vypěstovat, obcházeli hospodářství vojáci a násilím zabavovali úrodu pro potřeby armády. V červnu roku 1918 přijel do Plzně arcibiskup Huyn, národostní Němec. Byl vítán s velkou slávou, což ještě více zvýraznilo bídu a hlad většiny lidí a v ulicích došlo k výtržnostem. Také mnoho dětí hladovělo. 21. června 1918 se stala tragédie v Koterovské ulici. Projíždělo tudy auto s pytlí

krup. Jeden pytel se natrhl a kroupy se z něj začaly sypat ven. Když to uvidely hladové děti, postávající na ulici, začaly ty tvrdé syrové kroupy rychle jíst. Přiběhli četníci a vojáci. Jejich velitel nařídil do dětí střílet. Zemřelo pět chlapců.

O dva dny později se konal jejich pohřeb – rychlý, tichý, bez obvyklých církevních obřadů.

Arcibiskup odmítl přijít. Karel Farský se pohřbu zúčastnil a hluboce jej zasáhl osud těch nevinných dětí a bezcitnost církve –ního hodnostáře.

Tato událost, kdy si výrazně uvědomil rozdíl mezi křesťanskou vírou a zkažeností některých církveních představitelů, silně ovlivnila jeho budoucí rozhodnutí usilovat o církev novou, nezkáženou...

Letos 12. června je tomu devadesát let, co bratr ThDr. Karel Farský zemřel.

JK

Modlitba

Pane Bože, děkujeme ti za bratra Karla Farského, zakladatele naší církve. Děkujeme za jeho obětavost, se kterou církev budoval. Prosíme tě za naši církev, ať je duchovním domovem nám i mnohým dalším.

Amen

Povolání u Bibli 8. Kniha, velekněz

Je celkem logické, že slovo kněz nebo velekněz se v Bibli vyskytuje velice často. Vždyť Bible je pramenem našeho poznání o tom, jak Bůh promlouval a promlouvá ke svému lidu, a kněží jsou ti, kteří kontakt s Bohem tradičně zprostředkovávají a napomáhají mu.

Ikdyž se v Bibli dočteme i o kněžích jiných národů a bohů (například Mojžíšův tchán Jitro byl midský kněz nebo známe příběh o souperení Elijáše s Baalovými proroky - kněží), věnuje se Bible především kněžím Hospodinovým. Tradičně jimi byli potomci Mojžíšova bratra Atona z levějšího pokolení. Knihy Exodus, Leviticus a Numeri obsahují velmi podrobná pravidla, jak se kněz má chovat, jaký má být jeho rodinný život, jak má vypadat jeho roucha, jak mají probíhat obětní a jiné obřady, kněží ale například také určovali, zda je někdo

vyléčený z malomocenství atd.

Výraznou postavou je například kněz Éli v příběhu o Samuelovi nebo samozřejmě v Novém zákoně velekněz Kaifáš, který výrazně přispěl k Ježíšově odsouzení a ukřižování.

Nejvyšším a pravým veleknězem je ovšem Pán Ježíš. Jak říká Pavel v Listu Židům, kde zdůrazňuje odpovědnost kněžského posláni: Každý velekněz, vybraný z lidí, bývá ustanoven jako zástupce lidí před Bohem. Má mít soucit s těmi, kdo chybují a bloudí, protože sám také podléhá slabosti. Hodnost velekněze si nikdo nemůže přisvojit sám, nýbrž povolává ho Bůh jako kdysi Atona. Tak ani Kristus si nepřisvojil slávu velekněze sám, ale dal mu ji ten, který řekl: „Ty jsi můj Syn.“

JK

Nakreslila: Lucie Kojčtitlová

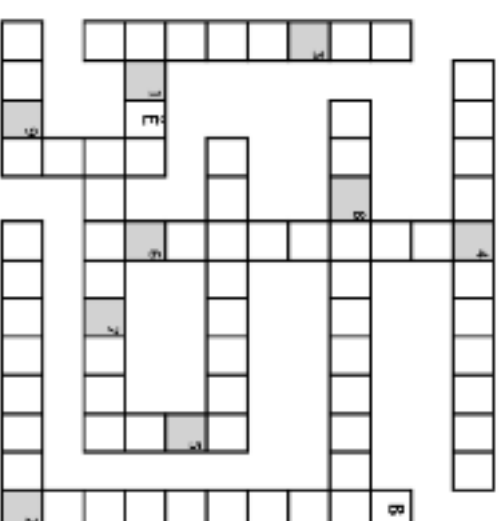
Soutěž o tři knihy

Tentokrát se náš kvíz vztahuje k 90. výročí našeho prvního patriarchy

ThDr. Karla Farského.

Doplňujte slova podle počtu jejich písmen shora dolů a zleva do prava. Svě řešení nám pošlete spolu se svou adresou nejpozději do poloviny července – v srpnové

Cestě otiskneme jména tří výherců knihy.

1 1 písmen: duchovenstvo, modernismus

10 písmen: bohoslužba, reformovat

8 písmen: katecheze, liturgie, Škodějov, založena

4 písmena: mrav, vize, vliv, zpěv

Blahopřejeme výhercům soutěže z dubna

(tajenka: Ukřižovaný a vzkrísěný):

Magdalena Pokorná, Adam Němec a Libor Steklý z Kolína

Jak to bylo ve skutečnosti

Jmenuje se Baba Jaga. Jedná se o dámu v nejlepších letech, žijící na samotě v hlubokém lese.

Narodila se v nedaleké vesnici do velmi chudé rodiny. Ve svých pamětech na toto období svého života – vyrůstání v malické chaloupce – vzpomíná velmi často a ne právě kladně. Především zdůrazňuje neustálou absenci perníku,

lízáték a jiných cukrovinek. Maso měli jen o svátcích a její jídelniček byl tudíž až děsivě jednotvárný. V sousedství stála obrovská pekárna a snem malé Jagy bylo mít někdy také takovou.

To ale prozatím nebylo možné ze dvou malých důvodů. Těmi důvody byly děti místního pekaře, co jí do obchodu nedovolovaly ani vstoupit, smály se jí, provokovaly její chuť na sladké tím, že se před jejíma očima neustále přecpávaly a všemožnými jinými způsoby jí dávaly najevo svou nadřazenost.

Nejspíše z tohoto důvodu se Jaga ve svých osmnácti letech vydala na zkoušnou do jiné vesnice. Naučila se zde péct a její láska ke sladkostem přerostla v závislost. Brzy ovšem ztloustla, a tak se raději odebrala do hlubokého lesa. Postavila si zde perníkovou chaloupku a les začarovala, aby zde každý zabloudil.

Dnes se jedná o hledanou osobu, neboť ze všeho toho cukru v podstatě zešílela a začala unášet všechny, kdo se odváží do lesa vstoupit. Z důvodu kouzla ovšem žádné z pátrání zatím neskonzilo úspěchem. Nejčastěji mizí děti ve věku od šesti do dvanácti let. Podle odhadu policie může být příčinou i její neutečené dětství.

Ovšem nemůžeme s jistotou ani říci, zda je Jaga stále ještě naživu, neboť s jejím životním stylem člověk nikdy neví a je možné, že se zmizelým dětem souvisí spíše vysoký výskyt zlých macech, zdržujících se právě poblíž začarovaného lesa.

Lucie Krajčřířiková

Nakreslila: Lucie Krajčřířiková

Výběr správného duchovního

Jedním z nejtěžších úkolů, před kterým církev stojí, je výběr správného duchovního. Člen poradního výboru, jenž podstoupil tento bolestný proces, nakonec ztratil trpělivost. Byl svědkem toho, jak výbor zamítl jednoho uchazeče za druhým kvůli sebestmenší chybičce - ať už skutečné nebo domnělé. Bylo načase pokusit se najít ve výboru soudnou duši.

A tak povstal a přečetl dopis od údajného žadatele.

"Pánové, dozvěděl

jsem se, že vaše

kazatelna je opuš-

těná, rád bych se

tedy o toto místo

ucházel. Jsem kvali-

fikován v mnoha oborech.

S velkým úspěchem jsem

působil jako kazatel, rovněž

jsem dosáhl úspěchu jako spisovatel. Říká se

o mně, že jsem dobrý organizátor. Stal jsem

se též často na místech, kde jsem pobýval,

přirozeným vůdcem.

Je mi přes padesát let, nikdy jsem se nez-

držel na žádném místě, kde jsem kázal, déle

než tři roky. Některá města jsem opustil

poté, co má činnost tam vyvolala výtržnosti

a nepokoje. Musím připustit, že jsem byl

tříkrát nebo čtyřikrát uvězněn, ovšem nikoli

za nějaký opravdu špatný skutek.

Doznávám, že mé zdraví není příliš dobré.

Chátrné není určité, protože stále dokážu

zastat hodně práce. Nejsem sice členem

vaší denominace, ani jsem nevystudoval

vaše církevní školy. Kázal jsem ale už na

mnoha místech. I v malých kostelech, tře-

baže se nacházely ve spoustě velkých měst.

Nevycházel jsem tam však dobře

s náboženskými představiteli. Někteří mi

vlastně vyhrožovali a dokonce mě i fyzicky napadli. Nejsem nijak zvlášť dobrý úředník, je o mně známo, že jsem zapomínal, koho jsem křtil. O to více spoléhám na pomoc Pána Boha.

Pokud mne zaměstnáte, slibuji, že se maximálně vynasnažím."

Člen výboru se otočil k ostatním a řekl:

"Tak co si o tom

myslíte? Neza-

voláme mu?"

Starší dobří

církevní zástupci

byli zděšení! Uvažovat

o někom, kdo je neduživý,

roztržitý, buřič a ještě k tomu

bývalý kriminálník? Zbláznil se

ten člen rady? Kdo je pod tou žádostí

podepsaný? Kdo má tak kolosální drzost?

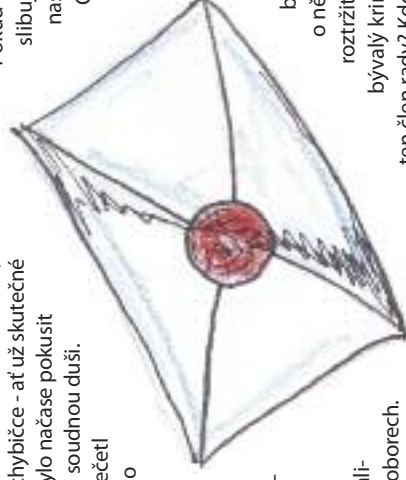
Navrhovatel si je nejprve nadšeně prohlédl

a potom vítězoslavně odpověděl: „Je tedy

podpis - apoštol Pavel."

Autor neznámý

Nakreslila: Lucie Krajčřířiková

Za vším tě vidím

**Bože, za vším tě vidím,
když se láskou tvou řídím.**

**Oči hledí a žasnou
nad tvou přírodou krásnou.**

**Bože, přijmi moje díky
za poklad převeličký.**

Ludmila Potůčková

U nás na farmě

Část I. Farma se představuje

Ahoj děti!

U nás na farmě je tak báječný život, pořád se tu něco děje, užíváme si i dost legrace, tak jsem si říkal, že vám o tom musím napsat, abyste z toho také něco měly.

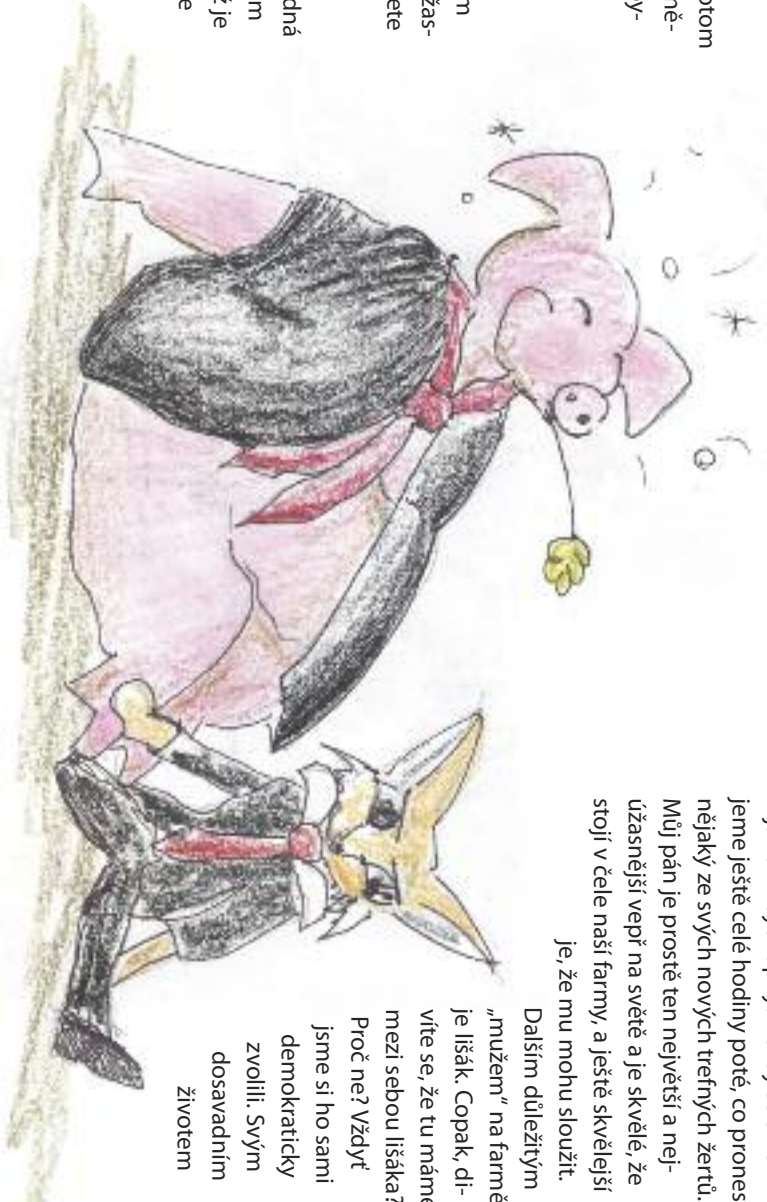
Nejprve se představím já a potom vám postupně řeknu něco o některých dalších důležitých obyvatelích farmy. Totiž, abyste tomu rozuměli, naše farma je obrovská, žijí tu tisíce zvířat, takže rozhodně nemůžu psát o všech. Vyberu pro vás ovšem všechny nejdůležitější a nejuzásnější osobnosti, na to se můžeme spolehnout.

Takže já jsem beránek, ale nenechte se mylít, nejsem žádná krotká tupá ovce, ha, ha! Umím pěkně trkat svými růžky, když je to třeba! A to mi tedy věřte, že i když je na naší farmě blaze, občas je nutné se do toho pořádně opřít, aby nám tu někdo ty naše skvělé poměry nekazil.

Musím vám především vysvětlit, že na naší farmě si vládneme sami – jako my, zvířata. Nejsou tu žádní lidé, jenom my. Ale nebojte se, rozhodně tu nepanuje žádná

anarchie – ba právě naopak. Všechno držíme pevně v ruce – můj pán a my, co mu věrně sloužíme.

Určitě už jste zvědaví na to, kdo je můj

řekl jsem si: Pro toho chci pracovat a pro nikoho jiného! Dodnes vidím jeho mohutnou impozantní postavu, jak se tyčí na vyvýšeném podiu, aby ho ze všech ohrad bylo dobře vidět, a promlouvá k ostatním zvířatům. To je jeden z jeho nesporných darů – dokáže získat zvířata na svou stranu. Ačkoli jim vládnou, chová se jako jeden z nich. A jak umí být vtipný! Někdy se smějeme ještě celé hodiny poté, co pronesl nějaký ze svých nových trefných žertů. Můj pán je prostě ten největší a nejuzásnější vepř na světě a je skvělé, že stojí v čele naší farmy, a ještě skvělejší je, že mu mohu sloužit.

Dalším důležitým „mužem“ na farmě je lišák. Copak, divíte se, že tu máme mezi sebou lišáka? Proč ne? Vždyť jsme si ho sami demokraticky zvolili. Svým dosavadním životem

pán, že? Ani se vám nedivím. Je to skutečně velmi silná osobnost a já, jakmile jsem ho spatřil už jako malé jehně,

dokázal, že zvládne řídit velké množství zvířat, a slíbil nám, že na naší farmě udělá konečně pořádek. Ne, že by tu

před tím byl nějaký chaos nebo tak něco, to ne, ale s lišákem se určitě budeme mít líp než před tím. Aspoň to pořád slibuje a já mu skálopevně věřím. Můj pán na něj nedá dopustit a také většína zvířat je spokojená. Všichni si dobře pamatují, jak jim rozdával seno a sypal zrní zadarmo! No, a to už se dostávám k farmě jako takové. Je to vážně velká farma, žijí tu koně, krávy, vepři, ovce, kozy, osli, slepice, kachny, husy, holubi, ale také psi a kočky. Jak říkám, většína z nich si spokojeně zobe své zrní nebo chroupe seno, o nic jiného se nestará, maximálně si jde jednou za čas poslechnout, co vtipného náš pán zase vymyslel. Bylo by to naprosto ideální, nebyť malé skupiny remcalů, kterým pořád něco není vhod. Neustále na něco poukazují, stěžují si a zneklidňují ostatní zvířata. Nejvíc mě rozčilují osli, ale přidávají se k nim i další zvířata. Ne, že by jich bylo nějak moc, ale musíme je pořád krotit. Můj pán nedávno dostal skvělý nápad, když byl navštívit svého dobrého přítele, který vládne ještě mnohem větší farmě, než je ta naše. „Představ si, beránku,“ povídal mi po svém návratu, „oni si tam najali smečku vlků. Možná bychom to mohli udělat taky tak, co říkáš? Vlci je pěkně proženou a bude klidi!“

No řekněte, není ten můj šéf geniální?

Jana Krajčířková

Makrelita: Lucie Krajčířková

Otevřená pod otevřeným nebem

Jak jsme vás již v ČZ informovali, ve Škodějově bude 17. června slavnostně uvedena lesní kaple dr. Karla Farského. K ideovým předpokladům stavby patřila jednoduchost, otevřenost a prostá vznešenost. Významným zřetelem bylo souznění stavby s přírodou. Škodějovská kaple je architektonicky originální a technologicky novátorská. O inspiraci k ní jsme hovořili s autorem návrhu Ing. arch. Jiřím Gebertem.

• *Můžete se nám profesně představit?*

Když půjdete v Praze po nábřeží Vltavy, hotel Intercontinental má moje fasády. Dřív jsem si svého návrhu příliš nevážil, ale když teď vidím, co se v Praze staví a lidi říkají „tohle byl ještě dobrý, hezký dům, který se do té Prahy ještě nějak začlenil,“ hlásím se k spoluautorství projektu. Šlo o jednu z mých prvních staveb. Od roku 1984 jsem působil v Německu, kde jsem navrhoval například rekreační komplexy, interiéry pro hotel Plaza Wien nebo interiéry letadel pro Luft Hansu.

• *Stavbě ve Škodějově dominuje střecha se zvláštním tvarem, co to je?*

Střecha vychází z tzv. diagonál-krychle. Je to řez diagonálního, úhlopříčného průniku dvou krychlí. Myšlenka, která je uplatněna na stříšce kaple, vznikla už dávno při postgraduálu na AVU. I jiné mé starší projekty vycházejí z diagonál-krychle. Když přišlo k tomu, že bych mohl navrhnout kapli, měl jsem tento motiv už dávno v hlavě. Je to vlastně určitý kubismus.

• *Farský konečně i v době kubismu žil...*

V Podkrkonoší se zdá být nebe blízko, je dobře, že je střecha průhledná.

Laminát, ze kterého je vyrobena, není průhledný úplně, nýbrž částečně. Vidíte

přes něj třeba slunce. Nebylo lehké najít dodavatele, který by tak složitý tvar vyrobil. Střecha se vyrobila ze čtyř dílů, a to nanesením laminátové folie na dřevěné kopyto.

• *Jaký ideový záměr jste měl při navrhování dalších prvků?*

Dalším dominantním prvkem kaple je křesťanský symbol kříže, začleněný zároveň do nosné konstrukce. Jde o spojení symboliky se samotnou nosnou konstrukcí a architekturou. Kříž je tedy symbolem a zároveň nosným prvkem.

Dalším motivem je otevřenost kaple. Objektu jsme dokonce pracovně říkali altán. Otevřenost do krajiny i průhlednost střechy vychází z představy husitského kázání ve volné přírodě. Stavba se tak přibližuje místní krajině, ale i lokálnímu materiálu. Myslím tím materiál z místních zdrojů, ze kterého je postavena.

• *Na ilustraci počítám tři kříže...*

Kromě kříže a kalicha „v interiéru“ jsou tam vlastně čtyři. Když se podíváte do té průhledné stříšky, vidíte kříž i nad sebou.

• *Můžete popsat další prvky kapličky?*

Oltář je kamenný, rám je z dřevěných trámů a je sesazen tesařským způsobem. Kaple stojí na kamenné dlažbě a vzadu je kamenná zídka. Je vysoká jen tak, aby přes ni bylo vidět do krajiny. Na druhé

straně zidky je val z kamenů, který naznačuje jakousi skalní formu. Val má také religiózní význam – ve smyslu pevnosti víry. Jak už jsem naznačil, při výběru kamenů jsme respektovali místní materiály a snažili se vybrat kámen z blízkého lomu.

• **Jak u vás probíhala inspirace u tohoto i jiných projektů?**

Myslím, že jde spíš o hledání. Jen zdánlivě se říká, že to, co vás napadne první, je to nejlepší.

• **Takové hledání probíhalo i u škodějovské kaple? Začal jste o kapli přemýšlet až po vypsání soutěže nebo jste se o náboženské stavby zajímal už dřív?**

Jak už jsem zmínil, ideje jednotlivých prvků jsem měl už dlouho – formu stříšky už z akademie a dlouho i kon-

strukci kříže. Představu podobné kaple i studie k ní jsem měl také už dlouho a říkal jsem si „takováhle kaple by patřila na nějaké významné místo.“ Třeba v Praze jsou některá příhodná místa, vhodná pro umístění kaple, a jsou prázdná. Bylo by třeba je nějak oživit. A myslím, že tato symbolická, jasná pavilonová stavba, která je jasně křesťanským

poselstvím a zároveň se automaticky neuzavírá pro nějakou komunitu, by se hodila. Přemýšlel jsem o tom, mluvil jsem o tom i s některými lidmi, zájem nakonec ale nebyl. Praha zřejmě nic takového nepotřebuje. Asi potřebuje otáčivé mrakodrapy. Duchovní a kulturní stavby developeři do svého portfolia dávat nechtějí. Z toho vidíte, jaký je vztah k duchovnu a kultuře obecně...

Nakonec se objevila možnost přihlásit se do soutěže ČČSH.

• **Jak by se podle vás měla vyvíjet církevní architektura?**

Kostely a sbory jsou vlastně místem, kde automaticky už existují bohoslužebná a zároveň občanská shromáždění, kde se prostě lidé sejdou. Nemohu do těchto věcí moc mluvit, je to můj osobní názor, ale církevní stavba by neměla být jen místem pro pobožnost, ale i pro občanské a kulturní příležitosti. Když jsem pracoval v osmdesátých letech v Německu, zaujal mě moderní mnichovský kostel Herz Jesu. Každý měsíc se tam pravidelně konaly koncerty – od vážné hudby po jazz, dokonce tam hráli africkou a židovskou hudbu a pořádali i jiné kulturní akce. Bez velkých obřadů, s krátkým proslovem, aby si lidé uvědomili, kde se nacházejí, že jsou ve stánku Páně. Také se tam konala nějaká občanská shromáždění, kde lidé mohli říct svůj názor třeba na to, co se staví v okolí a podobně.

Myšlenka otevřenosti byla v Mnichově velmi poučná.

A otevřenost je také to, co jsem se snažil mimo jiné vetknout i do Farského kaple.

Václav Drašnar

Z ČESKÉHO ZÁPASU 1927

F. ŽILKA: PATRIARCHA DR. KAREL FARSKÝ

V náboženském dění popřevratovém měl Farský své významné místo a jeho význam zůstane trvalý. Nebyl první, kdo se vnitřně rozešel s církví římsko-katolickou. Ale byl první, kdo řešil tento rozpor novým způsobem. Dějiny českého náboženského odboje proti církvi římsko-katolické vykazovaly v celku dva typy odbojníků mezi kněžími: několik málo těch, kteří se s ní rozešli, řekli bychom, soukromě: zhostili se kněžství buď potichu, nebo s protestem jako jednotlivci. Řešili svůj problém osobní a rozřešili jej pro sebe, jen pro sebe. Pak celé řady četnější, ale nesčítané těch, kteří se pokusili o odboj, ale resignovali, podrobili se a nesli tiše, snad s vnitřní bolestí, ale v celku se zahojenými jizvami na duši, tvrdý osud obětí mocného nadosobního systému.

Farský první měl porozumění pro šíři, pro obecnost, pro typičnost a zákonnost vnitřního rozchodu s Římem. Mohl jej řešit jako oni první nebo druzí. Ale tím by byl pomohl jen sobě nebo nepomohl nikomu. ... Farský pojal odboj proti Římu jako pozitivní úkol nového řešení. Podnikl boj proti starému církevnímu systému a učinil pokus postavit kladně něco nového, nový útvar církevní proti starému, s novým náboženským obsahem...

Sloužil. Naproti němu ani nejzašlejší odpůrce by se nebyl mohl odvážit obvyklou a oblíbenou i účinnou proti kněžím z církve vystouplým výtkou, že hledal vlastního pohodlí,

osobního prospěchu, nebo dokonce požitku. ...sotva se mýlím, když soudím, že Farský jako plzeňský katecheta měl život hladší a snazší než jako patriarcha. Zdá se mi, že si jako vůdce u své církve odřekl i některý z těchto dřívějších požitků, kterých si dopřával jako prostý voják církve staré. Pro sebe neměl kdy. Nemyslel na sebe. Sloužil, obětoval se. Žil asketicky v práci a prostě. Sloužil. Budilo úžas, co všecko má na starosti. Snad musil, chtěl-li ovládnouti kvasicí masu nového hnutí, které stavělo na holé zemi a musilo si vydupat prostě všecko, čeho bylo potřebí...

F. POKORNÝ: ČLOVĚK JEDINEČNÝ

Dr. Karel Farský je hodně vzácný typ člověka, který uprostřed kolísavého a vysíleného našeho světa, v době politických a mravních kompromisů, dovedl si nalézt pevnou základnu, který dovedl nerozčileně posoudit nemohoucnost své doby i její příčiny – a po tomto klidném posouzení hned naznačit cesty do nového světa mravnosti rodinné, společenské a státní. A nejen ty cesty naznačit, nýbrž současně se ujmout vůdcovství po těch nových, nikdy před ním nevyzkoušených cestách, s družinou narychlo zorganizovaných podniknout první (v moderní době) zdařilý průboj překážkami lidské slabosti, netečnosti i zákeřnictví.

To jest to nové a kladné v životním díle Farského, že neulpěl na pouhém projevu nespokojenosti se současnými poměry,

Stvoření, aneb Farského láska k přírodě

Uvádíme část stati Tomáše Procházky z připravovaného sborníku k 90. výročí úmrtí dr. Karla Farského.

Zalistujeme-li stránkami věnovanými životnímu příběhu a dílu Karla Farského, objevíme vedle hluboké víry i vzdělání, vedle obětavého nasazení pro československou církev a lásky k českému lidu, vedle jistého druhu vizionářství, také jeho vášnivý vztah k přírodě jako Božímu stvoření. Nacházíme duši plnou vděčnosti za Boží dílo. Text, který právě čtete, má za cíl prostřednictvím mozaiky výroků, vzpomínek, příběhů a specifické teologické invence Karla Farského čtenářům „zpřítomnit“ poklady myšlení nadčasové osobnosti zakladatele československé církve, jehož věrný spolupracovník a přítel, bratr Pícha, ve své tryzně nazval „Nezapomenutelným“.

Z PAMĚTÍ SOUČASNÍKŮ

Jako člověk, jenž vyrůstal na šumavských horských loukách, umím si před-

stavit nadšení, které se zmocnilo v primě na pražském Akademickém gymnáziu dospívajícího Karla po zprávě, že bude muset kvůli úmrtí tatínka ukončit studia a jít zpět do rodné podkrkonošské vsi převzít hospodářství. „Kdo není z hor, nedovede plně ocenit a pochopit, čím jest tamnímu člověku polní kvítí. V drsném ovzduší má pro duši nesmírnou cenu kus klidné krásy, úsměv přírody, který tu snad jedině v květech se nejvládněji projevuje. V tom je tu ona nejvíce štědrá a laskavá. Není divu, že zvěčnělý patriarcha tak miloval kvítí, které mu v dětství bývalo nejkrásnější pohádkou rodného zákoutí,“ líčí svůj vzhled do patriarchových citů František Pokorný. Ke své nelibosti, ale k slávě Boží a prospěchu budoucí československé církve, rozhodnutím takřka politickým, musel nakonec mladý Karel oželet rodný kraj a pokračovat v Praze ve studiu. „I potom, jak jen mohl, aspoň na den odskočil si do hor. A jak přijel, za chvíli bylo vidět jeho vysokou pos-

tavu, ubírající se tou jejich polní cestou, ruce na zádech, aby dohlédl a se potěšil... Tam v tom mladém, jím samým před válkou vysázeném lesíku, prodlel vždy drahnou chvíli. Sem tam procházejce, prohlížel výhonky smrků, i o byliny se velmi zajímal, zvláště léčivé... Nemohl odloučit zrak od rozkvetlé třešňové větvičky, kterou jsme mu přinesli k lůžku...“ dojemně vypráví o Farském Josef Syrovátka, příbuzný a mladší spolužák z obecné školy. Podobné svědectví podává Farského někdejší student z plzeňské reálky Jan Khil: „V Besedě nám často vyprávěl z fyziky i astronomie. Žasli jsme, jak se vyzná ve všem. Někdy navečer, když nebe jiskřilo hvězdami, chodil jsem s drem Farským do přírody. Celé hodiny dovedl člověka upoutat rozhovorem o kosmických otázkách. Probíral moderní názory na Mléčnou dráhu, vznikání nových světů v nekonečných dálavách vesmíru, vykládal o chvění éteru a o všem tom, co ➤

jak tomu namnoze bývá, ale že vždy, než odsoudil něco nevyhovujícího, měl již připravenou věc lepší, dobře uváženou a ze své krušné praxe života i vyzkoušenou po stránce její životnosti. Farský byl vzácně kvalifikován ke svému dílu. Hochu z rodiny pohorského malorolníka, jemuž obtížně vzdělavatelná půda rodí víc kamení než zemáků a obilí, od útlého věku se vnucovala ožehavá otázka zlepšování, kterak že ten život klopotný, kostrbatý – a ovšem i nechutný vlivem tak časté nedobré vůle spolužijících – lépe upravit...
Posvěcující pohnutkou, z které se tento jedinečný člověk obětoval, byla starostlivost o nejšířší výzvy uklopocených a oblu-zovaných, o zdraví jednotlivců, rodin, národa, lidstva. O zdraví tělesné i duchovní. Starost o světlo a vzdušno v přibytých ducha Božího. Starost o ubohého lidského tvora nevědomého a svedeného...

O BR. PATRIARCHOVI

Jak Dr. Farský se obíral plány obrodného díla již před založením církve československé, pěkně zachycuje bratranec zesnulého, odbor. učitel br. J. S. drobnou vzpomínkou:

„Ve válečných letech intenzivněji než předtím staral se Dr. Farský doma (ve Škodějově) o malé hospodářství. Neomezil se však jen na své rodné, ale vypomáhal i jinde, kde hospodáři musili do fronty. Živě mi tane na mysli příhoda z poválečného roku 1919. Zavítal o prázdninách do Škodějova. Byl tu několikaletý

úhor, pro nedostatek sil za válečných dob dlouho nevzdělávaná krutina. Nerozmýšlel se dlouho, zapřáhl a dal se do orání. Šlo to špatně, potah slabý, země ulehlá, plná kořenů. Pluh často vysadil. Přišel jsem k němu a vida, jak zápasí s ulehlinou, povídám: „To ses dal do pěkné práce!“ Zastavil, podíval se na mne vesele a odpověděl: „Copak tohle ještě nic není, hochu. To já mám před sebou ještě jiný úhor, staletý – a i do toho se chci pustit.“ Pak dodal žertovně: „Na tomhle, víš, se tak trochu zkouším.“ A brzy potom začal s tím staletým úhorem národa...“

Z ČLÁNKU BR. BISKUPA G. PROCHÁZKY: PRVNÍ PATRIARCHA ČČS DR. KAREL FARSKÝ (UKÁZKA Z NOVÉHO NAŠEHO KALENDÁŘE ČESKÝ ZÁPAS NA ROK 1928)

A bál-li se na smrtelné posteli o budoucnost své církve, může klidně spát. Církev zůstane jeho směřicím věrna. Musí zůstat, jinak by ztratila důvod své existence. On dobře rozpoznal, že jen tehdy má vznik nové náboženské společnosti své odůvodnění, jestliže poskytne dnešnímu člověku při všech výsledcích jeho vědecké pokročilosti možnost, aby bez přetvářky, ničím a nikým neznásilňován v ní po svém Boha uctíval. Proto kladl takovou váhu na praktický křesťanský život a proto jako stěžejní zásadu církve chránil schopnost stálého jejího vývoje. Tento odkaz nám zanechal a my ho jistě uchráníme budoucím. V zájmu pravého náboženství, svého národa i své církve...

tento tajemný element v kosmu prostředkuje, o gravitaci. Pro přírodu žil. Pro tu vzdálenou i blízkou. Z jara jsme chodívali na své oblíbené jarní vycházky, poradovat se z nového rašení hájů a polí, na podzim jsme se těšili z úchvatné barvitosti přírody i z povlnného usínání našeho okolí.“ Patriarchův pražský přítel Josef Kroušl pak cituje jeho slova: „Jedu do hor, musím se podívat, co dělají stromy, jak je na zimu obstarán les.“ A přidává jeho komentář k vycházkám do pražské Královské obory: „Zde si připadám tak trochu jako doma. Jsou tu stromy, louky, i zajíci se tu pasou.“

Z uvedeného je zřetelné, jaký byl Farského vztah k přírodě, a dále uvidíme, že ji chápal jako zjevné Boží dílo, jehož empirické poznávání nemůže a nesmí být v rozporu s biblickou vírou.

V kázání na text Jana 15,26-27 neděli před Letnicemi 1924 ptá se, čím je duch Kristův v církvích, kde se kromě nevkusných a nepoutavých promluv o holubici a ohnivých jazycích nikdo nestará o zduchovnění víry, a odpovídá: „Ten duch Kristův není v poučkách a formulích dávno odumřelých, pro které se kdysi dovedli lidé upalovati a vraždit a proklínati do pekel..., není ani v samotné vědě a ve vymoženostech lidské techniky a důmyslu. Je však v milé ujasněné harmonii lidské duše s přírodou a jejím řádem věčným, v ochotě být toho řádu co nejužitečnějším vykonavatelem a spoluvůrcem dobra a radosti, na nichž tu tvoří Bůh věčný.“ A nabádá posluchače: „Jdi do zahrady a přivoň si k šeríku a poznáš

kus pravdy života a smyslu jeho. Poraduj se z pohledu na kvetoucí louku a budeš zase pravdě blíže... obdivuj se dřevu stromů, kolik užítu z něho člověku plyne. Ale i z kamení, vody, ze vzduchu, ze všeho. Co jsou tu všechny výmysly bohosloveckých slovních formulí proti nekonečnému pokladu poznání a vědy všeho toho díla Božího? Ty jsi, človče, zde Božím tajemníkem, sekretářem, kterému On dává do toho

*Sasanka ve Farského lese
Nebe nad Škodějovem*

všeho nahlédnout... a duch jeho veškerenstvem vanoucí ti praví, že nemáš být nikde v ničem horší, než je svět vůkol, a to dobré, krásné, ušlechtilé, radostné, co kolem tebe jest, že má sebou se šířit a z tvého žití prýštit kolkolem. To pochop a budeš i ty svědectví vydávati o Duchu, Božím Utěšiteli.“ Tato poetická výpověď je jedním z nejkrásnějších literárních odlesků patriarchovy ušlechtilé duše, jaký můžeme v jeho díle najít. Odhaluje víc, než je v ní napsáno: svědčí o poctivé „selské“ víře autora i o duchu doby, kde si romantismus podával ruku s realismem; ukazuje Farského originální způsob zvěstování, založený na upřímném učednictví (Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. 1. Kor 9,22). Spirituální hodnota oné výpovědi záleží v téměř mystické přítomnosti Ducha Kristova, jak jej bratr patriarcha autenticky zakoušel. Umíme i my takto vnímat svět navzdory všem starostem a tragediím dnešní doby?

Kniha, která zaujala

eseje, poezie, moudré myšlenky: Pražské rodinné nakladatelství *Klika* – Jiří Nosek pružně zareagovalo na trvajícím zájmu o knihu **Stanislava Kubína *Dopisy člověku Nathanielovi*** a vydalo druhé, přepracované a rozšířené vydání.

Kniha byla představena v březnu 2017 v Krajské vědecké knihovně v Liberci. 140 stran, pevná vazba, 21 ilustrací: Štefan Škapík. Doporučená cena u knihkupců je 219,- Kč vč. DPH.

Knihu lze obdržet zejména v distribuci autora Stanislava Kubína (200,- Kč + poštovné a to buď na dobírku nebo na objednávku a platbu předem na účet 247681012/0300). Dále pak v rámci autorských čtení za akční cenu 180,- Kč.

Autor z každé jím prodané knihy věnuje 10 % na konto obecně prospěšné společnosti **ZDRAVOTNÍ KLAUN**. Bližší informace: kubin.stanislav@volny.cz nebo telefon +420 724 921 736.

„... je přešel nadací a dalších spolků i společností, které shání pomůcky, přístroje a léky pro nemocné děti. Ale lidé z o.p.s. Zdravotní klaun dětem ve špitálech přinášejí, myslím si, to nejdůležitější - úsměv, radost, lásku...“

Stanislav Kubín

Pouť na Sázavě

sobota 24. 6. 2017

k 90. výročí dr. K. Farského

Vstup zdarma

Open Air bohoslužba s husitskou svatbou
a čiší vína 10:00-12:45

Soutěž o ceny:

Svatba, jak ji neznáte! 12:45-13:15

Unplugged Trio

Alfred Strejček a Štěpán Rak:

Cesty naděje - 14 zastavení
na cestách naděje

Celodenní dětský program

11:30-16:00

Já + Ty = MY

Dětská výtvarná soutěž o ceny
zážitková hra

Beruška band

Divadelní překvapení

<http://poutnasazave.ccsch.cz/>

čas	titul	kompozitor
10:00	Bohoslužba s husitskou svatbou a čiší vína	
11:30	Dětský program	
12:45	Svatba, jak ji neznáte!	
13:15	Unplugged Trio	
14:00	Alfred Strejček a Štěpán Rak: Cesty naděje	
15:00	Divadelní překvapení	
16:00	Končící bohoslužba	

Pouť na Sázavě pořádá Ortořv československá husitská ve spolupráci s MČP - Klubem na Sázavě za podpory města Sázavy a Ministerstva kultury ČR.

RAKETA Národní divadlo České dráhy Početla s námi na Pouť na Sázavě - akce!

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 12.6. 2017, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE

From Baroque to Jazz

Aleš Bárta – varhany

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERSHWIN

úterý 13.6. 2017, 17.00

Michal Hanzal – varhany

František Bílek – trubka

G.F.HÄNDEL, J.S.BACH, G.P.TELEMANN, W. A. MOZART

středa 14.6. 2017, 17.00

Bohumír Rabas – varhany

Jana Jonášová – soprán

J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, Ch. M. WIDOR

čtvrtek 15.6. 2017, 17.00

PRAGUE MOZART TRIO

Štefan Britvík – klarinet

Miloš Bydžovský – klarinet

Petr Němeček – fagot

Yvona Škvárová – mezzosoprán

W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, L. van BEETHOVEN

pátek 16.6. 2017, 17.00

František Šťastný – varhany

Miroslav Laštovka – trubka

J. S. BACH, J.PACHELBEL, D. BUXTEHUDE, C.FRANCK

pátek 16.6. 2017, 20.00

VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

Václav Návrat – barokní housle

Yvona Škvárová – mezzosoprán

W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

sobota 17.6. 2017, 17.00

Zuzana Němečková – varhany

Věra Likérová – soprán

G.CACCINI, J.S.BACH, A.VIVALDI, W. A. MOZART

sobota 17.6. 2017, 20.00

RADIO SYMPHONY COLLEGIUM

Marek Zvolánek – trubka

A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

neděle 18.6. 2017, 17.00

ADAMUS TRIO

Jan Adamus – hobo, anglický roh

Marcela Adamusová – housle

Martin Levický – piano, klavír, varhany

J. HAYDN, J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

neděle 18.6. 2017, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

From Baroque to Jazz

Jan Kalfus – varhany

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

Vítání léta s Nazaretem a benefiční koncert Lakomá Barka

Vážení přátelé, srdečně vás zveme na Vítání léta s Nazaretem v sobotu 17. června od 13 do 17 hodin. Během odpoledne se můžete těšit na vystoupení nazaretského tanečního a divadelního souboru Kukačky, kapely KdoMělČas a Hrajeto. Připravujeme pestrý program pro celou rodinu - tvořivé dílny, hry a soutěže, pohádku Divadélka Máma a táta, skákací hrad, malování na obličej a další. Zveme vás také na prohlídku sociálně terapeutické dílny Nazaretu. Těšit se můžete i na občerstvení a Jarmark neziskovek. Dnem vás provede moderátor Milan Džuba. Navečer - od 18 hodin vás zveme na benefiční koncert pro Nazaret - zahraje Lakomá Barka. Vstupenky můžete zakoupit v infocentrech nebo na www.cbsystem.cz (dospělí 100, Kč v předprodeji, 120,- Kč na místě, děti do 15 let a osoby ZTP 50,-Kč v předprodeji, 60,- Kč na místě). Výtěžek koncertu použijeme na podporu provozu sociálně terapeutické dílny. Akce probíhá s finanční podporou Jihočeského kraje a s podporou města Borovany.

Placená inzerce

Týdeník Církve československé husitské. Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6.

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik.

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiková. Tel. redakce: 220 398 107; e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz Tisk: Grafotechna. Distribuce a reklamace: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9, Call centrum - tel.: 840 306 090. **Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.**

Předplatné: Mgr. Jitka Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz

Den Farského

Celocírkevní pouť a Diecézní den
Královéhradecké diecéze ČČSH

17. června 2017

Škodějov

- 9.30 příjezd
9.45 řazení průvodu
10.00 průvod, **slavnostní uvedení
lesní kaple a bohoslužba**
s doprovodem pěveckého souboru Jizerka

Nysové nad Jizerou

- pro děti: biblická výuka,
kreativní dílny, soutěže
12.00 zahradní slavnost s občerstvením
13.45 přednáška Davida Frýdla:
Dr. K. Farský a jeho rodný kraj
14.00 **koncert Jaroslava Hutky**
pro děti: **loutkové divadlo ToTeM**
- Divotvorný mlýnek
výtvarná dílna - výroba loutek
15.00 uvedení nových publikací
o Dr. K. Farském
představení Sborníku o Karlu Farském
a publikace Dr. M. Chadimy
15.30 **koncert: Tomáš Kočko a orchestr**
17.00 požehnání na cestu domů

Záštitu nad akcí převzala členka rady Libereckého kraje
Ing. Květa Vinklátová, pověřená řízením resortu kultury,
památkové péče a cestovního ruchu.

Projekt podpořila ÚR ČČSH.

Akce podpořena z Fondu rozvoje Královéhradecké diecéze ČČSH.

